

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ
ФЕДЬКОВИЧА**

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра
(для вступників, які мають право на зарахування за співбесідою)

Схвалено Вченою радою факультету іноземних мов
Протокол № 8 від 20 квітня 2023 р.

Голова ради

Осовська І.М.

Чернівці - 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Зміцнення міжнародних зв'язків України, вихід її у європейський та світовий простори, нові політичні, соціально-економічні і культурні реалії, а також видання Загальноєвропейських Рекомендацій (ЗЄР) з мовної освіти зумовили радикальні зміни в галузі навчання іноземних мов, статус яких в Україні постійно зростає. На сучасному етапі розвитку змісту іншомовної освіти відбувається зміна парадигм: знанневої на компетентнісну. Нова освітня парадигма розглядає іноземну мову не лише як засіб міжособистісного і міжкультурного спілкування, але й як своєрідний інструмент пізнання іншої культури та пропаганди власної, що сприяє духовному взаємозбагаченню, підвищує рівень гуманітарної освіти. Такий підхід зорієнтовує процес навчання на формування у здобувачів вищої освіти здатності до соціального контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтиповіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії. Досягнення цього рівня сформованості навичок та вмій забезпечується взаємопов'язаним комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком здобувача ВО.

Програма *вступної співбесіди з німецької мови* розроблена на основі програми зовнішнього незалежного оцінювання з німецької мови. Вона створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1) та рівнів навчальних досягнень випускників ЗЗСО, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2-11 класи). Вступна співбесіда з німецької мови має на меті перевірити та оцінити мовну, комунікативну, країнознавчу компетенції абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ОС «бакалавр» на основі повної загальної освіти (профільної середньої освіти), освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра.

Вступне випробовування проводиться у формі співбесіди (усне висловлювання за однією з лексичних тем). Контроль володіння вступниками лексичною та граматичною компетентностями в усному мовленні передбачає визначення рівня сформованості у них комунікативних навичок: здатності самостійно добирати і вживати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до потреб спілкування в межах сформульованих завдань.

Програма вступної співбесіди включає:

1. Лексичні теми для проведення співбесіди.
2. Критерії оцінювання відповіді вступника.
3. Перелік рекомендованої літератури для підготовки до вступної співбесіди.

ЛЕКСИЧНІ ТЕМИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПІВБЕСІДИ

I. Особистісна сфера

Повсякденне життя і його проблеми. Сім'я. Родинні стосунки. Характер людини. Режим дня. Здоровий спосіб життя. Дружба, кохання. Стосунки з однолітками, в колективі. Світ захоплень. Дозвілля, відпочинок. Особистісні пріоритети. Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера

Навколишнє середовище. Життя в країні, мова якої вивчається. Подорожі, екскурсії. Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої вивчається. Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається. Література в Україні та в країні, мова якої вивчається. Засоби масової інформації. Кіно, театр. Молодь і сучасний світ. Людина і довкілля. Одяг. Покупки. Харчування. Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки. Україна у світовій спільноті. Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається. Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається. Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої вивчається. Визначні об'єкти історичної та культурної спадщини України та країни, мова якої вивчається. Музеї, виставки. Обов'язки та права людини. Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера

Освіта, навчання, виховання. Шкільне життя, улюблені предмети. Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається. Іноземні мови в житті людини.

ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНТНІСТЮ

МОРФОЛОГІЯ

АРТИКЛЬ: Означений артикль. Неозначений артикль. Нульовий артикль.

ІМЕННИК: Рід іменників. Однина і множина іменників. Сильна, слабка, жіноча і змішана (перехідна) відміни іменників.

ПРИКМЕТНИК: Сильна, слабка, мішана відміна прикметників. Ступені порівняння прикметників.

ПРИСЛІВНИК: Прислівники місця, часу, причини й мети, модальні, займенникові прислівники. Ступені порівняння прислівників.

ЗАЙМЕННИКИ: Особові, присвійні, вказівні, питальні, відносні, неозначені займенники. Взаємний, безособовий займенник.

ЧИСЛІВНИК: Кількісні і порядкові числівники.

ПРИЙМЕННИК: Прийменники, що керують родовим відмінком. Прийменники, що керують давальним відмінком. Прийменники, що керують знахідним відмінком. Прийменники, що керують давальним і знахідним відмінком

ДІЄСЛОВО: Сильні, слабкі, неправильні дієслова. Модальні дієслова. Зворотні дієслова.

Утворення і вживання часових форм дієслів: Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futurum I.

Пасивний стан дієслова: Präsens Passiv, Präteritum Passiv.

Наказовий спосіб дієслів.

Неозначена форма (Infinitiv) з часткою zu і без неї. Інфінітивні звороти um ... zu, (an)statt ... zu, ohne ... zu.

Дієприкметники: Partizip I, Partizip II

СИНТАКСИС

РЕЧЕННЯ: Розповідне, питальне, спонукальне речення. Члени речення. Прямий і зворотний порядок слів.

Складносурядне речення зі сполучниками сурядності, які не впливають на порядок слів: *und, aber, oder, denn, sondern*, та сполучниками і сполучниками-прислівниками, які можуть впливати на порядок слів: *darum, trotzdem, dann, deshalb*.

Складнопідрядне речення: Означальні підрядні речення (Attributsätze). З'ясувальні підрядні речення (Objektsätze). Підрядні часу (Temporalsätze). Підрядні причини (Kausalsätze). Підрядні мети (Finalsätze). Підрядні місця (Lokalsätze). Умовні підрядні речення (Konditionalsätze).

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту) та складають загальноовживані слова, які зазвичай використовують носії мови у повсякденних ситуаціях спілкування.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ВСТУПНИКА

При оцінюванні усної доповіді вступника враховується повнота розкриття теми, відповідність змісту, змістовність і ґрунтовність усіх відповідей на питання, а також нормативність мовлення (лексична та граматична компетентності). Оцінювання усних відповідей здійснюється за 200-бальною шкалою відповідно рівня навчальних досягнень абітурієнта. Якщо вступник набрав менше 100 балів, то він вважається таким, що не склав вступне випробування.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах	Загальна характеристика
Понятійний	0-99	Вступник робить спробу відповісти на запитання, однак самостійно зробити цього не може, не розкриває тему, не розуміє основної проблеми, демонструє низький рівень володіння навичками з практичної граматики, робить велику кількість грубих помилок лексичного і граматичного характеру, опускає важливі інформаційні факти, не володіє базовим термінологічним словником.
Репродуктивний	100-139	Вступник розуміє поставлене запитання, може поверхнево висловити свою думку щодо запитання, проте не розкриває його у повному обсязі, демонструє задовільний рівень володіння навичками з практичної граматики, недостатнє володіння лексичним і граматичним мінімумами. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена.
Алгоритмічно дієвий	140-179	Знання вступника досить повні, він може чітко висловити свої думки, обґрунтувати свою позицію щодо запитання, демонструє достатній рівень володіння навичками з практичної граматики при належній мовній культурі, демонструє достатнє володіння лексичним і граматичним мінімумами, володіє в достатньому обсязі базовим термінологічним словником. При цьому він може припускати незначних огріхів в аргументації думки тощо.
Творчий	180-200	Вступник володіє глибокими і міцними знаннями та демонструє їх у відповідях на запитання, має високий рівень володіння навичками з практичної граматики, вільно володіє лексичним і граматичним мінімумами, логічно і чітко висловлюється щодо запитання, використовує фразеологічні звороти або інші лексико-стилістичні засоби, повністю розкриває тему. Уміє аналізувати, встановлювати зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована. Допускається незначна кількість помилок лексичного та граматичного характеру.

Вимоги до процедури проведення співбесіди та відповідей вступників

Вступник обирає картку з номером теми та після трьох хвилин підготовки має висловитись відповідно до запропонованої ситуації. Комунікативне завдання вважається розв'язаним у разі змістової та функціональної відповідності висловлювання до ситуації, адекватності використання мовленнєвих зразків, а також нормативності мовлення вступника.

Після завершення монологічного повідомлення вступник бере участь у співбесіді з членами приймальної комісії, обсяг якої орієнтовно 10 реплік. Монологічне висловлювання повинно відповідати ситуації, бути повним, послідовним, комунікативно спрямованим (містити особистісні оціночні фрази, власне ставлення вступника до об'єкту висловлювання), лексично насиченим, правильно фонетично і граматично оформленим.

Запитання членів приймальної комісії повинні бути різного типу. Уточнення і запит додаткової інформації не є окремим запитанням.

Відповіді вступника мають бути повними, вичерпними і конкретними, лексично насиченими, правильно фонетично і граматично оформленими. Обсяг відповіді може бути різним, але відповідь повинна свідчити, що вступник правильно розуміє запитання чи спонукання з першого пред'явлення і адекватно на них реагує. Користування двомовними словниками під час підготовки і відповіді не дозволяється. Якщо вступник не може на достатньому рівні висловитись стосовно обраної ситуації спілкування, йому дозволяється переобрати тему, але за це знімається до 10 балів.

Необхідні матеріали:

- а) Список тем/ситуацій (30).
- б) Картки з номерами тем.
- в) Папір для чернеток (проштамповані аркуші).

Обсяг монологічного висловлювання – не менше 20 речень.

Критерії оцінювання

I. Зміст повідомлення (50 балів)

Повнота розкриття теми (від 1 до 20 балів);

Комунікативна спрямованість (від 1 до 20 балів);

Інформаційна значущість повідомлення (від 0 до 10 балів).

Коментар до критеріїв оцінювання

Повнота розкриття теми (від 1 до 20 балів):

- 11-20 балів надається за достатнє за обсягом висловлювання, що відповідає зазначеній темі, розкриває її логічно та послідовно, містить власну думку;

- 6-10 балів надається за посереднє за обсягом висловлювання, яке відповідає зазначеній темі, розкриває її логічно та послідовно;
- 1-5 балів надається за недостатнє за обсягом висловлювання, яке відповідає зазначеній темі, але не розкриває її логічно та послідовно.

Комунікативна спрямованість (від 1 до 20 балів):

- 11-20 балів надається за висловлювання, що повністю відповідає ситуації спілкування, містить особистісні оцінюючі фрази, передає власне ставлення вступника до об'єкту висловлювання;
- 6-10 балів надається за висловлювання, яке повністю відповідає ситуації спілкування, містить особистісні оцінюючі фрази, але неадекватно передає ставлення вступника до об'єкту висловлювання;
- 1-5 балів надається за висловлювання, що не повністю відповідає ситуації спілкування, не містить особистісних оцінюючих фраз, не передає власного ставлення вступника до об'єкту висловлювання.

Інформаційна значущість (від 0 до 10 балів):

- 5-10 балів надається за адекватне і достатнє використання країнознавчого матеріалу, своїх знань з інших дисциплін на підтримку власних міркувань або для посилення естетичного рівня викладу;
- 1-4 бали надається за не зовсім адекватне та недостатнє використання країнознавчого матеріалу, своїх знань з інших дисциплін на підтримку власних міркувань або для посилення естетичного рівня викладу;
- 0 балів надається за відсутність інформаційної значимості висловлювання.

II. Лінгвістична компетентність (130 балів)

Вимова (звуки, інтонація, темп) (від 1 до 20 балів).

Лексична насиченість (від 1 до 40 балів).

Функціональна адекватність (від 1 до 15 балів).

Граматична правильність (від 1 до 55 балів).

Коментар до критеріїв оцінювання

Вимова (від 1 до 20 балів):

- 15-20 балів надаються за нормативний рівень вимови всіх звуків іноземної мови та правильне інтонаційне оформлення мовлення;
- 4-15 балів надаються за частково ненормативний рівень вимови важких звуків та не завжди правильне інтонаційне оформлення мовлення;
- 1-3 бали надається за переважно ненормативний рівень вимови важких звуків та неправильне інтонаційне оформлення мовлення.

Лексична насиченість (від 1 до 40 балів):

- 31-40 балів надається за високу лексичну насиченість, різноманітність вжитих структур, кліше, виразів, ідіом, точність епітетів, порівнянь тощо;

- 21-30 балів надається за достатню лексичну насиченість, різноманітність вжитих структур, кліше, виразів, ідіом тощо;
- 16-20 балів надається за посередню лексичну насиченість, різноманітність вжитих структур, кліше, виразів тощо;
- 11-15 балів надається за посередню лексичну насиченість, одноманітність вжитих структур, кліше, виразів;
- 5-10 балів надається за недостатню лексичну насиченість, одноманітність вжитих структур, кліше, виразів;
- 1-4 балів надається за недостатню лексичну насиченість, одноманітність вжитих структур, відсутність вжитих кліше, виразів, ідіом тощо.

Функціональна адекватність (від 1 до 15 балів):

- 6-15 балів надається за достатню функціональну адекватність вжитих лексичних одиниць, структур тощо;
- 1-5 балів надається за недостатню функціональну адекватність вжитих лексичних одиниць, структур тощо.

Граматична правильність (від 1 до 55 балів):

- 46-55 балів надаються за нормативне додержання правил порядку слів у реченні, вживання інверсії, правильність утворення і адекватність вживання граматичних форм, достатню різноманітність вжитих граматичних структур;
- 36-45 балів надаються за нормативне додержання правил порядку слів у реченні, вживання інверсії, правильність утворення і адекватність вживання граматичних форм, посередню різноманітність вжитих граматичних структур;
- 31-35 балів надаються за нормативне додержання правил порядку слів у реченні, вживання інверсії, правильність утворення, але незначні порушення адекватності вживання граматичних форм, що не впливають на акт комунікації, посередню різноманітність вжитих граматичних структур;
- 21-30 балів надається за нормативне додержання правил порядку слів у реченні, вживання інверсії, незначні порушення правильності утворення та адекватності вживання граматичних форм, що не впливають на акт комунікації, посередню різноманітність вжитих граматичних структур;
- 16-20 балів надається за часткове недодержання правил порядку слів у реченні, незначні порушення правильності утворення та адекватності вживання граматичних форм, що не впливають на акт комунікації, посередню різноманітність вжитих граматичних структур;
- 11-15 балів надається за часткове недодержання правил порядку слів у реченні, незначні порушення правильності утворення та адекватності вживання граматичних форм, що не впливають на акт комунікації, недостатню різноманітність вжитих граматичних структур;
- 6-10 балів надається за недодержання правил порядку слів у реченні, значні порушення правильності утворення та адекватності вживання граматичних форм, які впливають на акт комунікації, недостатню різноманітність вжитих граматичних структур;

- 1-5 балів надається за недодержання правил порядку слів у реченні, значні порушення правильності утворення та адекватності вживання граматичних форм, що впливають на акт комунікації, одноманітність вжитих граматичних структур.

III. Заохочувальні бали (вибірково від 1 до 20 балів)

Коментар до критеріїв оцінювання

- 5-10 балів надаються вибірково за ініціативність, емоційність та експресивність висловлювання, якщо це значно сприяє реалізації рівня сформованості усної мовленнєвої компетенції;

- 1-4 балів надається вибірково за емоційність та експресивність висловлювання, якщо це сприяє реалізації рівня сформованості усної мовленнєвої компетенції.

- 5-10 балів надаються вибірково за вживання фразеологічних одиниць, якщо це є доречним та сприяє реалізації мовленнєвого наміру;

- 1-4 балів надається вибірково за вживання фразеологічних одиниць, якщо це є не зовсім доречним, але сприяє реалізації мовленнєвого наміру.

Загальна сума балів – 200, у відповідності до критеріїв, що наведені вище.

Мінімальна сума балів – 100. Якщо вступник набрав менше 100 балів, то вважається, що він не склав вступну співбесіду.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОЇ СПІВБЕСІДИ

1. Баран Я. Німецька мова : підручник для 11-го кл. К.: Освіта, 2005. 288 с.
2. Басай Н.П. Німецька мова (10-й рік навчання, рівень стандарту, академічний): підручник. К. : Освіта, 2005. 288 с.
3. Басай Н.П. Німецька мова (9-й рік навчання, академічний рівень): підручник. К. : Освіта, 2005. 266 с.
4. Басай Н.П. Німецька мова. Добрий день!: підруч. для 11 кл. Загально-освіт. навч. закл. (10-й рік навчання, рівень стандарту, академ. рівень) К.: Освіта, 2011. 352 с.
5. Вікторовський В.Г. Енциклопедія німецьких тем. Харків: Торсінг, 2002. 462с.
6. Євгененко Д.А. Практична граматики німецької мови. Вінниця: Нова книга, 2002. 334 с.
7. Сотникова С.І. Німецька мова 10 клас (6-й рік навчання, рівень стандарту, академічний рівень): підручник. К.: Ранок, 2018. 208 с.
8. Сотникова С.І., Гоголева Г.В. Німецька мова (6-й рік навчання, профільний рівень): підручник. К.: Ранок, 2018. 208 с.
9. Jin F., Voß U. Grammatik aktiv: Üben, Hören, Sprechen (A1-B1).Berlin. Cornelsen Verlag GmbH, 2017. 312 S.
10. Jin F., Voß U. Grammatik aktiv: Üben, Hören, Sprechen (B2-C1).Berlin. Cornelsen Verlag GmbH, 2018. 256 S.